

Hasta Sa?l?k Anketi- Somatik, Anksiyete ve Depresyon Belirtileri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hasta Sa?l?k Anketi- Somatik, Anksiyete ve Depresyon Belirtileri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22644>

Özet

Hasta Sa?l?k Anketi- Somatik, Anksiyete ve Depresyon Belirtileri Ölçe?i (PHQ-SADS), birinci basamak sa?l?k hizmetleri ayarlar?nda yayg?n olarak görülen üç temel psikiyatrik belirti grubunu h?zl? ve etkin bir ?ekilde taramak amac?yla geli?tirilmif bir ölçektir. Bu ölçek, bireylerin son iki hafta içinde deneyimledi?i somatik yak?nmalar?, anksiyete düzeylerini ve depresif semptomlar?n ?iddetini e? zamanl? olarak de?erlendirmeyi hedefler. Türkçeye adaptasyonu ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi, ölçe?in Türkiye popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?ini göstermi?tir.

Ölçek, klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara, ruh sa?l??? bozukluklar?n?n erken te?hisi ve tedaviye yan?t?n izlenmesi konular?nda önemli veriler sunar. PHQ-SADS, tek bir araçla çoklu bozukluk alanlar?n? kapsayarak, yayg?n komorbidite durumlar?n?n de?erlendirilmesine olanak tan?r.

Anahtar Kelimeler

Hasta Sa?l?k Anketi, PHQ-SADS, Somatik Belirtiler, Anksiyete, Depresyon, Tarama Ölçe?i, Psikometrik Özellikler, Türkçe Geçerlik.

Yazarlar

Güleç, M. Y., Güleç, H., ?im?ek, G., Turhan, M., Sünbül, E. A.

Amaç

Hasta Sa?l?k Anketi- Somatik, Anksiyete ve Depresyon Belirtileri Ölçe?i'nin temel amac?, klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda, özellikle birinci basamak sa?l?k hizmetlerinde, bireylerdeki somatik ?ikayetler, yayg?n anksiyete bozuklu?u ve majör depresif bozukluk belirtilerinin ?iddetini ve varl???n?n h?zl?ca taramakt?r. Ölçek, bu üç komorbid durumu tek bir araçla de?erlendirerek zaman ve kaynak verimlili?i sa?lar.

Ölçe?in geli?tirme ve adaptasyon çal???mas?, orijinal PHQ-SADS yap?s?n?n Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu test etmeyi ve geçerli bir kesme noktas? belirleyerek klinik tan? koymaya yard?mc? olacak bir tarama arac? sunmay? amaçlam???r. Bu sayede, ruh sa?l??? sorunlar?n?n erkenden tespit edilerek uygun sevk ve tedavi süreçlerinin ba?lat?lmas? hedeflenmi?tir.

Yap?

PHQ-SADS, do?as? gere?i çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Ölçülen temel yap?, birbiriyle ili?kili ancak ayr???abilen üç ana psikopatoloji alan?n? kapsamaktad?r: **Somatik Belirtiler**, **Anksiyete Belirtileri** (Genelle?tirilmif Anksiyete Bozuklu?u belirtileri) ve **Depresif Belirtiler** (Majör Depresif

Bozukluk belirtileri).

Bu üç alt ölçek, genellikle psikiyatrik bozukluklarda görülen yüksek komorbiditeyi yans?tacak ?ekilde tasarlanm??t?r. Ölçek, sadece belirtilerin varl???n? de?il, ayn? zamanda belirtilerin son iki haftal?k dönemdeki ?iddetini ve s?kl???n? da de?erlendirerek, bireyin mevcut psikolojik yükünü kapsaml? bir ?ekilde ortaya koyar.

Geçerlik

Güleç ve arkadaşlar? (2012) taraf?ndan yürütölen Türkçe adaptasyon çal??mas?nda, PHQ-SADS'?n yap?sal ve ölçüt geçerlili?i incelenmi?tir. Yap?lan Do?rulamalı Faktör Analizi (DFA), ölçe?in teorik olarak beklenen üç faktörlü yap?s?n?n (Somatik, Anksiyete ve Depresyon) Türk örnekleminde de iyi bir uyum sergiledi?ini göstermi?tir.

Ölçüt geçerlili?i kapsam?nda, ölçe?in alt bile?enlerinin alt?n standart kabul edilen di?er klinik tan? araçlarıyla güçlü korelasyonlar gösterdi?i bildirilmi?tir. Bu bulgular, PHQ-SADS'?n klinik tan? koymada ve tarama amaçlı kullan?mda geçerli bir araç oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık (Cronbach Alfa) ve zamana yay?lm?? kararlılık (test-tekrar test) yöntemleriyle de?erlendirilmi?tir. Türkçe PHQ-SADS'?n genel iç tutarlılık katsay?s? oldukça yüksek bulunmu?tur, bu da ölçek maddelerinin ayn? yapıya tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Alt ölçekler baz?nda da yüksek iç tutarlılık de?erleri elde edilmi?tir. Örne?in, depresyon alt ölçe?i için Cronbach Alfa katsay?s? .80'in üzerinde, anksiyete ve somatik alt ölçekler için de kabul edilebilir düzeyde güvenilirlik katsayıları rapor edilmi?tir. Bu sonuçlar, ölçe?in klinik uygulamalarda ve ara?tırmalarda güvenle kullan?labilece?ini teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Türkçe PHQ-SADS'?n faktör yap?s?n? incelemek amacıyla Do?rulamalı Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Analiz sonuçları, ölçe?in orijinal yap?s?nda öngörölen üç boyutlu modelin (Somatik Belirtiler, Anksiyete Belirtileri ve Depresyon Belirtileri) veriyle uyumlu oldu?unu göstermi?tir.

Bu üç faktörlü yapı, ilgili literatürle tutarlı olup, Hasta Sa?l?k Anketi'nin farklı psikopatoloji alanları ay?rt etme yetene?ini güçlendirmektedir. Faktör yüklerinin yüksek olması, her maddenin kendi alt ölçe?ini güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlam??t?r.

Enstrüman

Test Type: Geli?tirme (Orijinal PHQ'nun Türkçe versiyonunun psikometrik özelliklerinin incelenmesi ve adaptasyonu)

Format: Öz bildirim ölçe?i. Maddeler Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullan?larak yan?tlan?r.

Language Available: Türkçe (Türkçe adaptasyonu yap?lm??t?r).

Population Group: Klinik Popölasyon ve Toplum Örnelemi (Genellikle birinci basamak sa?l?k hizmeti ba?vuranlar?).

Age Group: Yeti?kinler.

Population Details: Türkiye'deki üniversite hastanelerinin psikiyatri ve birinci basamak polikliniklerine ba?vuran hastalar üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

Test Methodology: Bireyin son iki haftal?k dönemde ya?ad??? belirtilerin s?kl???na göre puanlama yap?l?r. Yüksek puanlar, ilgili belirti alan?nda daha yüksek ?iddeti veya bozukluk riskini i?aret eder.

Anahtar Kelimeler

PHQ, Tarama Arac?, Klinik De?erlendirme, Somatik ?ikayetler, Ruh Sa?l???, Psikometrik Analiz, Komorbidite.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Medine Yazici Güleç (yazicimedine@yahoo.com)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

PHQ-SADS'?n orijinal versiyonu genellikle halka aç?k ve ücretsizdir; ancak Türkçe uyarlamas?n?n kullan?m? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Sorumlu Yazar: **Medine Yazici Güleç**. ?leti?im e-posta adresi: yazicimedine@yahoo.com.

Ölçe?in Türkçe psikometrik özelliklerinin yay?nland??? y?l: **2012**.

Orijinal makaleye eri?im ba?lant?s? a?a??dad?r: 02107dzi3-y-https-ac-els--cdn-com.proxy2.marmara-elibrary.com.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: [patient-health-questionnaire-somatic-anxiety-and-depressive-symptoms-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Güleç, M. Y., Güleç, H., ?im?ek, G., Turhan, M., & Sünbül, E. A. (2012). Psychometric properties of the Turkish version of the patient health questionnaire-somatic, anxiety, and depressive symptoms. *Comprehensive psychiatry*, 53(5), 623-629.

Hasta Sa?l?k Anketi- Somatik, Anksiyete ve Depresyon Belirtileri Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r.